

PUSHTO

TIME ALLOWED: 3 HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوټ: - دروېسټه سوال لازمي دے۔ د لوروسو الوونو نه د خپله خوښه
د څلوروسو الوونو څو الوونو وليکئ۔ د سوالونو څخه تير ابر دے دی۔
(په بريکټ کيڼه ډور کړو شوه ټلونه درست ټکه راواخلئ او په خالي ځايه کيڼه يې وگورئ)

(20)

1-

- (1) "ادب څه دے" نوم کتاب ليکله دے۔
(سحر المانثري - سحر آزيری - سحر يوسفزئی)
- (2) د لپنتو اولني ډرامه "دره ښيمان" کيڼه ليکله
شوه ده (1917ء - 1927ء - 1937ء)
- (3) د لپنتو "دره" نوم ډرامه ليکله ده۔
(امير نواز جليا - امير نواز ناسا پاه - امير نواز بيدريا)
- (4) "شمعيره سکينه" نوم ډرامه ليکله ده۔
(عبدالاکبر خان اکبر - عبدالحق خلیق - عبدالعظيم خان عظیم)
- (5) کيڼه په پلینور کيڼه ريډيو سټيشن پرانستل شو
(1926ء - 1936ء - 1946ء)
- (6) د پير روښان اصلي نوم وو۔
(اخوندروينه - بايزيد القاري - مرزا خان القاري)
- (7) "جديد پشتو ادب" نوم کتاب ليکله دے۔
(اليوب صابر - محمد شاه صابر - سلطان صابر)
- (8) خوشحال خان کيڼه پيدا شو۔
(1603ء - 1613ء - 1623ء)
- (9) د خوشحال خان خټک د پلار نوم وو۔
(بهادر خان - شهباز خان - ارسلان خان)
- (10) حضرت شيخ رحيم کار غروف کا کا حبيب په کيڼه مړ شو دے
(1645ء - 1650ء - 1653ء)
- (11) بهرام خان د ځوټے وو۔
(کاظم خان - علي خان - خوشحال خان)
- (12) "بازنامه" نوم کتاب ليکله دے۔
(علي خان - خوشحال خان - کاظم خان)

- (۱۳) عبدالرحمان بابا هزار د په آدبیره کښه دے۔
(بهادرکلی - هزارخوانی - ماشوخیل)
- (۱۴) عبدالرحمان بابا د پلار نوم وو۔
(خوش ارواحان - خوش بخت خان - خوش زندخان)
- (۱۵) "دی پتانهز" نوم کتاب لیکلے دے۔
(هیوز - راورتی - اولف کیرو)
- (۱۶) "سلیکیتو پوٹراف خوشحال خان خټک" نوم کتاب
لیکلے دے۔ (هیوز - راورتی - اولف کیرو)
- (۱۷) د خوشحال خان اولینے واده په کښه شوه وو۔
(۱۶۳۱ء - ۱۶۳۵ء - ۱۶۴۵ء)
- (۱۸) شمال مغرب سرحدی صوبه په کښه د پنجاب نه
جدا کړه شوه۔ (۱۸۹۵ء - ۱۹۰۱ء - ۱۹۰۵ء)
- (۱۹) عبدالرحمان بابا په نسب وو۔
(آفریدی - یوسف زئی - قوند)
- (۲۰) بایزید انصاری په پیدا شوه وو۔
(کمانی گورم - اکوړه خټک - بهادرکلی)

2. (a) د لاندینی انگریزی عبارت په آسانه اوروانه لپښتو کښه ترجمه وکړئ۔
(۱۴)

There are two famous black rocks in the bed of the Indus, Just below its Confluence with the Landai and near Attock Fort, known to all as "Jalaliya" and "Kamaliya". Upon them many boats are dashed in flood time and broken up, just as the Orthodox say that souls were destroyed upon the doctrines of the Pir-i-Tarik himself. There is also a hill — the highest in the Khatak range close to Cherat — which bears the name of Jalala Sar, and Commemorates with less bigotry than the Rocks the undoubted power and genius of Bayazid, his son, and grandsons. What ever their doctrines, history shows that the free Pathan spirit owes a debt to these men.

(b) د لاندیو نه حرف د درلیو په لپښتو کښه ترجمه وکړئ۔ (6)

- (1) As you sow, so shall you reap.
- (2) Go up in the air.
- (3) Up in the air.
- (4) A false Alarm.
- (5) On the side of the Angels.
- (6) Know all the Answers.

3- (a) دلاندینی لپنتو عبارت په معیاری انگلیزی کینې ترجمه وکړئ۔ (14)

په انگلیزی شاعری کینې چه د مناظر قدرت
کومه تصویر کشی په شعلی او زړه راښکونکی ډول شوه
ده۔ د دې بنیادی وجهه داده چه انگلیزان
شاعران خپل وطن، خپلو غبرولو، دریا بولو، بانو لو،
ورشو کولو، تر دې چه د خپل ملک خاوره او
کانونه سره هم په کچه مینه لری۔ که د دې وینا
په رڼا کینې دلپنتو شاعری اولو بیتې شی۔ نومعلومه
به شی چه لپنتانه شاعران هم د قدرت د مناظر و
د تصویر کشی په لمر کینې د دیر ستاینې وړ دی۔
په دې دگر کینې دوی د لوړو ژبو د شاعرانو نه
په خپل ډول هم روستونه دی۔ دوی د خپل وطن،
د خپلې خاوره د ذرې ذرې تعریفونه په دومره
جوش، جذب، مینه او شوق کوی دی چه د فنلنگاری
سره سره د دوی د حب الوطني یو واضح او بر شمیره
تصویر تره سازیدنه شی۔

(b) صرف د دروا په انگلیزی کینې ترجمه وکړئ۔ (6)

- (1) چه آجل راشی طیب بوند شی۔
- (2) چیرته دې هلته ادب۔
- (3) تر ورځ تیرې او به بیره نه جاروزی۔
- (4) چه نه کوی محبوبه به او کوی سلطان محمود۔
- (5) خپله خوله بلاده هم قلاده۔

- 4- وټيلې شې چې " ټپې او پښتون قام " د ژوند په سفر (20) كېنې ليدل سره اوبزه په اوبزه او څنگ په څنگ روان دي . ثابته يې كړئ ؟
- 5- رحمان بابا د " عشق او محبت " شاعر دے . د كلام (20) په رسرا كېنې پرې بحث وكړئ ؟
- 6- د خوشحال خان په شاعري كېنې زياته برخه قومي (20) او وطني شاعري ده . تفصيلي بحث پرې وكړئ .
- 7- پښتو كېنې " ډرامه " د يو خاصه زمانې خاصو سياسي (20) حالاتو پيدا كړې ده . ستاسو هڅه خيال دے ؟ تفصيلي بحث پرې وكړئ .
- 8- اكثر پښتانه ليكوال امير حمزه خان شنواري ته د پښتو (20) غزل بادشاه والي . ستاسو هڅه را ئے ده ؟ بحث پرې وكړئ .
- 9- د عبد الحميد بابا شاعري د تخيل ، صنايع ، بدائع (20) استعاراتو ، تشبيحاتو او لور وادلي او شعري تلازماتو په لحاظ ديره او چته شاعري ده . مدلل بحث پرې وكړئ .

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS

IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2002

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

وډو مېس سوال لازمي دے. دنوزو سوالونو د خپله خوښه د خلوړولم
سوالونو جوابونه وليکئ. د سوالونو نمبره يوبرابردی.

- 1- پ بريکت کيښه د ورکړو شوو کيو نه يو خوښ کړئ. او پ
خالي ځاے کيښه يئ وليکئ:
- (i) د پښتو نشر وړو مېس موجود کتاب 'خير البيان' ليکله دے
(ii) خوشحال خان (ب) بايزيد اله ماري (ج) اخون درويزه -
(iii) د پښتو د مېس ناول دے
(iv) پيغلمه (ب) مديح (ج) نوے چپه -
(v) د گلشن روه مولف دے
(vi) راورتي (ب) اولف کيرو (ج) پادري عبيوز
(vii) د پښتو د مېس انسانه 'کونړه جيني' راحت زاخيلي په کال
کيښه ليکله وه. (i) ۱۹۵۷ (ب) ۱۹۱۷ (ج) ۱۹۲۷
(viii) د خوشحال خان د پلار نوم وؤ
(ix) پکيلي خان (ب) شهباز خان (ج) بهادر خان
(x) 'نوے روشني' نوے جرمه د تصنيف دے -
(xi) منشي احمد خان (ب) مير احمد شاه (صواني) (ج) قاضي حيم الله -
(xii) 'کليات خوشحال' مرتب کړه دے -
(xiii) مولانا عبدالقادر (ب) چاکتر انوار الحق (ج) منظم شاه خيال
(xiv) د کافم خان شيدا د شاعري رنگ په بنيادي ډول وؤ -
(xv) اصلاحی (ب) انقلاب (ج) تحمیل افريني
(xvi) د پښتو د مېس په تاريخ کيښه يو اهم مقام لري -
(xvii) دوست محمد کامل (ب) امير حمزه شندوري (ج) صاحبزاده محمد ادریس -
(xviii) دستار نامه د ليک دے -
(xix) اخون درويزه (ب) عبدالرحمان بابا (ج) خوشحال خان
(xx) د خوشحال خان د وفات کال دے -
(xxi) ۱۱۵۵ هـ (ب) ۱۱۰۵ هـ (ج) ۱۰۹۵ هـ -
(xxii) اشرف خان هجري د وؤ وؤ -
(xxiii) علي خان (ب) کافم خان شيدا (ج) بهرام خان -

(پانډه-واړوئ)

(XIII) ارزانی، مرزاخان، دولت د مسلک کسان وو .

د، پیر بابا (ب)، بایزید الفاری (ج)، میرالرحمان بابا .

(XIV) نوموړې شاعر او افسانه نگار د تحقیق او تنقید په میدان کېښه
صم لوه کار کړه ده .

د، فضل حق شیرا (ب)، میر محمدی شاه محمدی (ج)، قلندر مومند .

(XV) د قیصر خان لیک کتاب لیکلې ده .

د، مولوی احمد (ب)، منشی احمد جان (ج)، راورشقی .

(XVI) 'اټک ټاس پار' کېښه د د ادب او ثقافت په حقله

مهنونو او مقالو شامې دی .

د، پاکستان (ب)، پنجاب (ج)، سرحد .

(XVII) د شلمو صدو د پښتو د جدیدو شاعرۍ په سرخیلانو او فکر سازو

کسانو کېښه د نوم جدید او پرت ده .

د، کاظم خان شیرا (ب)، فضل حق شیرا (ج)، فرید خان شیرا

(XVIII) د کال ۱۹۵۰ او ۱۹۴۰ تر مینځو مانو به د کویتو بلوچستان

خلف د پښتو یوه معیاري مجله د په نوم چاپ کېده .

د، پښتو (ب)، پښتون (ج)، افغان

(XIX) د پښتو صحافت په تاریخ کېښه د لومړی معیاري رسالو سیاستی

رقند سردان مدیر وو .

د، ایاز داوودزی (ب)، محمدی شاه محمدی (ج)، قسمر راهی

(XX) د خیبر په تاریخی جنگ کېښه د مغلو خلاف د پښتنو د لښکر سالار

..... وو .

د، خوشحال خان (ب)، مستجاب مومند (ج)، ایمل خان .

(20)

(پانډه د امری)

(۲) - د لاندینی انگریزی عبارت پہ سیکلے او رواجہ پینتو کینے ترجمہ اوکمری -

(A) Rapid urbanization is a characteristic of all the Third World Countries related with the growth rate of Population. The increase in population leads to increase in land requirements, especially in areas of predominant rural economy. This leads to land-fragmentation and consequently-people are thrown out of the land. Those who find themselves redundant on the land drift to the cities, where they make desperate efforts to seek employment. (14)

(B) پہ لاندینو کینے صرف د درلیو پہ پینتو کینے ترجمہ اوکمری

- (1) Buying a horse is easy, feeding it is difficult.
- (2) Do as the Roman do, while in Rome.
- (3) As the donkey, so the load.
- (4) Empty vessels make much noise.
- (5) Too many cooks spoil the broth.
- (6) Might is right.

(۳) دی د لاندینی عبارت پہ میجاری انگریزی کینے ترجمہ اوکمری -

د پیرتلی شاعر او نقاد تی - ایس - ایلینٹ (T.S. Eliot)

د قول مطابق شاعر چه شومره کمال نہ رسیری نو صھر صھر مھومره نشرہ نزدکے کیری - او نشر چه کمال حاصلوی نو د شاعری رتلینی رانفادی - او صھر د خرابے شاعری نہ سبہ نشر بمقترا کمری - خرابہ شاعری صھر د نشر لیونے شوے شکل کمری - وجہ د دادہ چه نشر د مافی الفیبر دانھمار او اصلی وسیله ده - شاعر بی مصنوعی او نظمی - دلوس نہ توست شاعر هم چیرے پہ شعر کینے خبرے اترے نہ کوی - دا د کویائی د قوت عیاشی وی چه د تکلف رنگ اختیار کمری (14)

(ب) پہ لاندینو کینے صرف د درلیو پہ انگریزی کینے ترجمہ اوکمری -

- (۱) پیر دے غم د واؤرو سواری -
- ران چه زورکلی نہ کیری -
- ران ربتیا چه رانجی درونو کلی وراں کمری وی -
- (۱۷) چه یونیکلی کینے دوه تورے نہ خایبیری -
- (۷) خروار د موتھی نہ مھومبیری -
- (۱۱) دکلی وچه د نرچه مھ وچه -

(۱۱) خوشمال بابا پینتو شاعرته نوی نوی جمھتو نہ (ارخونہ) ورکمرل ستا سوخه خیال دے ؟ - (20)

(۱۲) د پینتو چه اولسی شاعری لندونونڈے بمٹ اوکمری - او د خیلے خوبسے دیومنھوس صنف خصوصی تزکیرہ اوکمری - (20)

(پانہ و اموی)

PUSHTO

(۶) د پښتو د نوے (جدید) دور د ادب، ابتداء د کومو سترو لیکوالو
په لاس شوے ده. بحث اوکړئ - (20)

(۷) د علی خان شاعری د نادر و مضامینو او فنی حماسو له رویه
درجیرے او چینه پائے شاعری ده - چه ده مفصل بحث اوکړئ -
(20)

(۸) د پښتو افسانے ابتداء کله او د کومو افسانه لیکونکو په لاس
شوے ده. بحث اوکړئ - (20)

.....

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN PBS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2003

PUSHTO**TIME ALLOWED: THREE HOURS****MAXIMUM MARKS: 100**

NOTE: ډیرو ښه سوال لازمی دے۔ دلورو سوالونو نه ډ خپله خوښه ډ
ځلورو سوالونو نه ډ لیکه ډ سوالونو نه ډ برابری۔
(په بریکت کینه ډ وکړو شوو تګو نه درست ټکے راو اخلی او په خالی ځاے کینه ډ وکړی)

- (1) خوشحال خان خټک ډ په قلعه کینه قید وو۔
(آټک - آکره - رنټه پور)
- (2) بایزید الصاری په پیدا شوے وو۔ (کافی کورم - اکوره خټک -
بهادرکلی)
- (3) خوشحال خان خټک ډ په دور کینه قید کړے شو۔
(اکبر - شاه جهان - اورنگ زیب)
- (4) ډ مرزا خان اصلی نوم دے (فتح خان - علی خان - افضل خان)
- (5) بایزید الصاری ته به خپلو فریدانو ویل۔
(پیر تارک - کاکا صاحب - پیرروښان)
- (6) عبد الحمید بابا کینه پیدا شوے دے۔ (هزارخوانی - بهادرکلی - ماشو)
- (7) امیر حمزه خان شنواری په پیدا شوے دے۔
(عمرو د - باره - لنډیکوټل)
- (8) ډ ډیورنډ لائن معااهده په کینه دستخط شوے دے۔
(۱۸۹۳ء - ۱۹۰۲ء - ۱۹۰۵ء)
- (9) افضل خان خټک ډ څو ډے دے۔ (اشرف خان - عبد القادر خان - سمنډرخان)
- (10) ډ احمد شاه قبری په کینه دے (جلال اباد - قندهار - کابل)
- (11) ډ کمر په جنک په کال کینه شوے دے۔ (۱۶۷۴ء - ۱۶۸۰ء - ۱۶۸۵ء)
- (12) "گنده جینی" نوم افسانه لیکه ده۔ (ذیتون بانو - راحت راضی - محل افضل)
- (13) "پښانه لیکوال" نوم کتاب مرتب کړے دے۔ (مرزه شنواری - هیش خیل - سید رسول)
- (14) ډ بایزید الصاری ډ کتاب نوم دے (مخزن - خیر البیان - محبت البدن)
- (15) ډ تاریخ مرصع مصنف دے (افضل خان - اشرف خان - عبد القادر خان)
- (16) سمنډرخان سمنډر ډ په هلی کینه پیدا شوے دے (اضاخیل - بدرنبو - څکوزو)

PUSHTO:

- 2 -

- (17) - ميجراورتي Poverty د پښتو کرامت کتاب لیکلې دے. چه به
شالغ شوے دے. (1836ء - 1846ء - 1856ء)
- (18) پښتانه شعراء لوم کتاب لیکلې دے (عبدالحی جیبی - صدیق اللہ رشتین -
قانعی عطاء اللہ)
- (19) اشرف خان همبري دے خوئے دے (رحمان بابا - خوشحال بابا - عبدالمجید بابا)
- (20) د خوشحال خان خټک پیر و مرشد وو -
(پیر بابا - شیخ رحمان عرف کاکا صاحب - اخوندزادینزه بابا)

2. (A) د لاندینی انگریزی عبارت په شکلے اوروانه پښتو کینه ترجمه اوکړی -

2. (A) If by the abolition of Road toll other Zamindars besides Khushhal Khan in the "Frontier" also suffered, and they did as has been seen, and the alienation of the Chief usually meant the alienation of the tribe, then it is difficult to understand why such a useless shift in policy should have been made. It could possibly please the Yousafzais by hitting hard Khushhal Khan, but it was also at the same time likely to annoy and alienate not only Khushhal Khan and his Khattaks but also other Pushtun Chiefs and their tribes. (14)

(B) په لاندینو کینه صرف د درلو په پښتو کینه ترجمه وکړی.

- (B) (1) Get to the bottom of.
(2) Read like a book.
(3) Keep body and soul together.
(4) Rock the boat.
(5) Make no bones about.
(6) What is done cannot be undone.

(A) 3 د لاندینی عبارت په صحیاری انگریزی کینه ترجمه اوکړی - (14)
په ادب کینه خه اخلاقی مقصد لرل او د هغه نه د انسانیت
د ښکړه کار اغستل لږ لوره جذب ده، دومره لوره که د اخلاطون
دے ته پام شوے وے له هغه به ښاعران هم پیرے هم د خپل جمهوریت ته
نه وو وایستی. بلکه د خپل اخلاقی مقصد خورولو کار به یې د دوتی نه
اغستلے وو. او که هغه د اخلاقی خیالاتو او فلسفې د ادب وسیله
موندلے وے نو دیر زیات خلق به یې په خپل دور کینه او د هغه
نه پس متاثره کړی وو. او که نن هم دهغه " ۱۰۱ " -

USHTO:

(b) یہ لائبریریوں کے لیے صرف ڈرائیو یہ انگریزی کیلئے ترجمہ اوکری۔ (6)

(1) پردے گت کے نیچے پیسے وی۔

(2) چیرتہ جب ہلنے ادب

(3) تو پھر کہ یہ لاس ورنہ کرے ملا خدا کے یہ رضوانہ کمری تصویر وہ

(4) چہ اویدہ نہ خوری بوئی ترے نہ تھی۔

(5) چہ خدا کے نہ کا دیوانہ بابا بہ کے تم کا۔

(6) آس دے وی یہ لس دے وی۔

4 - کہ رحمان بابا کے دیوانے کو غمناک بہ اسلانی لعلاتو عینی دہ او

پہننا نہ ورتہ یہ زہرہ کیلئے خائے وکوی اولو دینی کتاب کے کسری بحث پرے وکری

5 - پینتوں وکریے خوشحال خان خٹک کے "تورے او قلم خاوند" یہ نوم یاد کی

6 - دھنوی کی شخصیت سرہ دالست کو وہ حردہ جو رہنیت خوری۔ چل دلائل ورائے کری

7 - دائرہ زہرہ یہ شاعری بحث اوکری۔ او دے یہ شاعری کیلئے چہ

8 - خاصے خبرے دی۔ ہنہ یہ کوتہ کمری؟

9 - اولسی شاعری زونبز یہ اولسی زونزدومرہ اثر کرے دے۔ چہ کہ

اولس نہ بنیچہ، زور و جوان، بود اخلے غرض داچہ دھر عمر او جنس وکریے

ترے متاثرہ دے۔ بحث پرے وکری؟

10 - کہ جو رہنیت یعنی کہ تکنیک یہ لحاظ کے درائے اجزاء کو کو دی۔

مدلل بحث پرے اوکری؟

(8)

(19)

(20)

(A) - 2

(a) 3

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2004

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوټ - وروځي سوال لازمي دے د باغي سوالونو د خپله خوښي د خاورو د سوالونو
جواب وليکئ. د سوالونو نمبرو سره برابري دے دی

1. په بريکت کيڼه دوکر و شو و ځاونه درست کيڼي په خالي ځايونو کيڼه وکاوئ (20)
1. دروښانيانو د شاعري موخو دے (روايت، عشق، تصوف)
2. خوښحال شو سو ونگر و په مرد قلم و هله ده ا د دے. ناراکر کواټ
3. خوښحال يو شاعر و (درباري، لاجي، انقلابي)
4. فضل نامه يو کتاب د (ديني، تاريخي، قصوي)
5. دکلمه شاعر ترجمه کړه ده (مولا امير القادر، شيخ عبدالقادر، عبدالقادر بک)
6. کاظم خان شيراز په کيڼه سر شو د وول چي لي، اکوري، رامپور)
7. رحن بابا د بد ويلي دي. (بحدار شاه ظفر، ادوکنزيب، احمد شاه ابرالي)
8. حميد ماشودال په شاعر مشهور د (سرمي پند، شو شکاف، قصيده گو)
9. راحت زاخيلي د ناول نوم د (شتره، نيقو عشق، پيغله)
10. شعيده سکينه يوه ده د (نامه، احسانه، روحاني قصيده)
11. اسويلي د دکلام مجموعه ده (کاظم خان شيراز، فريمان شيراز، فضل حق شيراز)
12. ماموني د ناول د (بیر زمان، مائزې، بيد رسول و ما انور محمد تره کيڼي)
13. څيگر خون د دکلام مجموعه ده (ابوب مابرو، شرف مفتون، حمزه شينوای)
14. د توحيد ترنگ کيڼه دے (مصنود، رسا، حمزه)
15. د زراڼي تلاش کيڼه دے (مياں اکبر شاه، مياں سيد رسول، رسا، مياں غلام)
16. د پيغلي پير د کلام مجموعه ده (محبذوب، طاير کلاچوي، رحمت الله درو)
17. د بال جبريل ترجمه د پلو شاعر نوم کړه ده (عبدالغني، عبدالباقي، عبدالرشيد)
18. در دانش مجموعه ده (تقدي، صفامينو، شعر و نو، متلونو)
19. څيگلي چه پيرادي خود به ار لره کنه (خوښحال، رحن، حميد ماشودال)
20. شيراز چه به الفت کيڼه هم افغان پاته کيڼم (رسا، پير شيران، شکر، حمزه)

دورگری نشوی انگریزی عبارت پہ ادب اپنی تو کینے ترجمہ وکری (14)

(a) Time gives no special consideration and no concession to any individual or society. Those who capture the spirit of creation and change, know what to do, how to do and when to do? They subjugate time. Those who are otherwise, are subjugated by time. They are people who learn and conquer. There are people who do not learn and are trampled upon by others. Their affliction serves as a warning to those who follow them. Moreover, it is not the knowledge of natural law alone that leads man to the abode of reality. Development of spiritual faculties is also needed; otherwise our understanding of the world we live in will not be sound.

(b) دلانڈینونہ صرف درویو پہ اپنی تو کینے ترجمہ وکری (6)

- (i) At the sixes and sevens
- (ii) Snake in the grass
- (iii) Weal and Woe
- (iv) To make a clean breast
- (v) To harp on the same string
- (vi) To pocket an insult.

3. (الف) دلانڈینونہ عبارت پہ معیاری انگریزی کینے ترجمہ وکری (14)

اپنی تو پوہ دیرہ بخوانی ژ بہ دہ۔ دے دتاریخ جہرے پہ لے
 ماضی کینے زورے لارے دی خود افسوس خبرہ دارہ چہ ڈیل تداست
 پہ اندازہ دے قدر قامت عفتہ دوسرہ و دہ نہ دہ کرے بیکہ گراف نے
 مخ پہ سنکتہ روان دے دغہ جمود گنتر اسباب دی۔ رو بیٹے سبب نے
 دارے چہ دوستی اپنی تہہ دلپنی تو پہ چلے یہ نوروز بو کینے جہرے کول
 خیلہ سر نوری گنتری۔ دویم سبب نے دارے چہ دلپنی تو زبے دترقی دپارہ
 چہ کورے ادارے جو پے نشوے دی دغہ ادارے پہ قاضی جذبے سرہ
 چل فراض نہ ترسرا کوی۔ دریم سبب نے دارے چہ کوم خلق چہ
 دلپنی تو چہ برکت داقتدار ماثر پوہ ورسبی ہنوی بیامصلحتاً اپنی توہ
 شاکیری دغہ وجہ دہ چہ دلپنی تو پہ قول دخوشمال لائھنسی بکیرا پرتہ دہ

(ب) دلانڈینونہ درویو پہ انگریزی کینے ترجمہ وکری (6)

i: دکلی اوخہ خود نر خہ مہ اوخہ -

ii کہ چرکے بانگے اونہ والی گوئی صبا بہ نہ شی -

iii چہ خوکے ادنیان سالی نو دروازے لوئے جو روی -

iv چہ خوکے دکور باندہ لری نو پیشوکان نہ تلی -

v چہ زمالہ سرہ تیرہ خدا یہ مہ کرے دنیا دیرہ

vi خوشمالہ ختکہ پہ در نو دہ نہ پہ سپکو سپکہ

PUSHTO

4. د خوشحال خټکے شاعری په مثال د سمندر ده چه هر رنگ لری (20)
- ستا سو په کوم رنگ خوښ دے او لے ؟
5. د میان سید رسول رسا یا د عمره شمولی د شاعری خصوصیات بیان کری۔ (20)
6. الیاه انک میده یا چه پښتني ثقافت په کوم رنگ کښے پیش کوی تا سو په کوم رنگ به کښے خه رائے لری ؟ (20)
7. په پښتو کښے دا فسانے د سفر تنقیدی جائزہ واخلئ۔ (20)
8. د پښتو د پټه په رزمیة ثقافتی اوجا لیا تې ارزونو رښا واچوی۔ (20)

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

(35) www.maxpapers.com

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE: دېر وښه سوال لاندې دے۔ د لورو سوالونو نه د خپله خوښه د خورو سوالونو
خوالونه وليکئ۔ د سوالونو نېرے برابرے دی۔
(په بريکيت کيښه د ورکړو شوونکو نه صحیح فکر راواخلئ او په خالي ځايه کيښه اولکوي)

- (1) سمندر خان سمندر چه ته وقت پيدا شو نو فوراً پلار په نوم کيښودو
(جانس خان - والس خان - ښالسته خان)
- (2) امير عزه خان شينواری په دسمبر کال کيښه پيدا شو۔
(1905ء - 1907ء - 1910ء)
- (3) د پښتو اولني فلم وو۔ (ليلي مجنون - يوسف شيرازو - آدم دڅانگه)
- (4) غني خان په کال کيښه د خان عبدالغفار خان کره پيدا شو۔
(1910ء - 1914ء - 1920ء)
- (5) د روشنيا تحريک باني وو۔ (بايزيد الفاري - اخوند درويزه - مرزا خان الفاري)
- (6) د بايزيد الفاري د پلار نوم وو۔ (محمد الله - صبغت الله - عبد الله)
- (7) د اټک قلعه په کال شوه۔ (1580ء - 1586ء - 1590ء)
- (8) رنجيت سنگه په جون کيښه فر شو۔ (1819ء - 1829ء - 1839ء)
- (9) "بازنامه" نوم کتاب ليکله دے۔ (علي خان - خوشحال خان - کاظم خان)
- (10) صوبه سرحد په 9 نومبر د پنجاب صوبه نه جدا کړه شو۔
(1901ء - 1906ء - 1911ء)
- (11) د ديوړن لائن (DURAND LINE) معاهده په کيښه دستخط شوه۔
(پيښور - کابل - لندن)
- (12) د ديوړن لائن معاهده په 12 نومبر کيښه دستخط شوه۔
(1893ء - 1896ء - 1899ء)
- (13) ادب ته دے "نوم کتاب ليکله دے۔ (سحر انانزئي - سحر آفریدی - سحر ليو سترز)
- (14) اجدير لپسوادب "نوم کتاب ليکله دے۔ (الوب صابري - محمد شاه صابري - سلطان صابري)
- (15) د صوبه سرحد کل رقبه مربع ميل دے۔ (11000 - 12000 - 13000)
- (16) "د امرجان" د د کلام نوم دے۔ (عبد الحميد بابا - خوشحال بابا - عبدالرحمان بابا)
- (17) د پښتو د اولني ناول نوم دے۔ (ماغونښي - نتيجه عشق - مفرور)
- (18) د حاجي صاحب ترنگ زئي اصلي نامه وه۔
(فضل واحد - فضل محمد - فضل سبحان)
- (19) د اسلاميه کالج بنياد په کيښه صاحبزاده عبد القیوم الينود دے۔
(1903ء - 1913ء - 1923ء)
- (20) د المرخان صاحب په پيدا شو دے وو۔ (1863ء - 1873ء - 1883ء)

www.maxpapers.com
دلائل میں انگریزی عبارت پہ آسانہ اور روانہ لپنتو کینے ترجمہ وکری۔

2. (A) All of these, or such of them as are conscious of a wider than tribal patriotism, answer to the appellation Pakhtun (or Pushtun) rather than to Afghan. Among the Waziristan tribes and even among the Afridis, the consciousness is narrower still. With them it is more usual to hear a tribesman invoke political loyalties by speaking of Mizh Wazir, Mizh Mahsit, Mung Aparidai, we Wazirs, 'we Mahsuds', 'we Afridis'. This is because, miraculously, their tribal Cohesion has so far preserved them for subjection to any Administration, whether Persian, Turk, Mughal, Afghan, Sikh or British – all have found it wise to deal with a light hand – and the tribes show this in their pride of speech and bearing. (14 Marks)

- (B) دلائل میں نہ صرف کہ درلو پہ لپنتو کینے ترجمہ وکری۔ (6 Marks)

- (1) Every bird likes its own nest.
- (2) To dig one's own grave.
- (3) To live in Rome and fight with the pope.
- (4) Evil words cut deeper than the sword.
- (5) Save life, save a million
- (6) Cut your coat according to your cloth.

3. (A) دلائل میں لپنتو عبارت پہ معیاری انگریزی کینے ترجمہ وکری۔ (14)

تفقید پہ ادب کینے کہ لو لو نہ گران صنف دے۔ دیر کم خلق پہ دے قلم
اوچتو لے شی۔ خلد پہ لپنتو کینے ممکنے ہم سوچہ کہ تنقید کتاب نہ وو۔ کہ
لپنتو گرانو لغا دالو پہ ہر صنف باندے اولیکل وکے تنقید تہ جو کہ غارہ
نہ بڑی۔ دے کہلہ کہ لپنتو ادب طالب علمان کہ نور وژ لو کہتا بونہ
پہ لصاب کینے پہ لو ستلو مجبورہ دی۔ او کہ نور وژ لو دینہ کہتا بونہ پہ ہفتوی
کینے احساس گمتری پیدا گوی۔ کہ ہفتوی پہ فرغو کینے دا خیال جائے بیسی
کہ لپنتو ادب نیمگرے ادب دے۔ کہ نور وژ لو پہ مقابلہ کینے ہیچ نہ دے
دا خبرہ لو لو ادبیا لو تہ چیلنج دہ۔

(B) صرف کہ درلو پہ انگریزی کینے ترجمہ وکری۔ (6)

- 1 اس دوی پہ لسی دوی۔
- 2 تہ ورخ تیرے او بہ بیرتہ نہ جاروزی۔
- 3 باران پہ تیراہ اوشی۔ شرہ کہ اکبر لو پورے لوسی۔
- 4 خدایے بہ شرمولم کہ بنکے بہ را پیر خولم۔
- 5 اول یے پیر کہ بیائے مہر کہ۔
- 6 خو شہر کہ پہ لاس ورنہ کہے، قلا د خدایے پہ رضانہ لہری لحویزونہ۔

4. درحمان بابا اشعار زونیز پہ روزمرہ (امروزہ) ژوند کینے کہ منلو لو او متالو لو
پہ تو کہ استعمالیزی۔ پہ دے حقلہ ستا سو قہ رائے دہ؟

5. فارسی دالود جبرت کوتے پہ خولے کہے کہ محمد سخن سازی کہہ پہ لپنتو کینے
دے وینا پہ رنہرا کینے کہ عبدالمجید بابا پہ کلام بخت وکری؟
6. سمندر خان سمندر کہ شاعر پہ حیثیت کہ نظم او غزل نہ علاوہ تقریباً دشمنی
پہ ہر صنف طبع آزمائی کہ دے۔ ستا سو قہ خیال دے تفصیلی بخت پرے وکری۔
7. لپنتو رامہ کہ دلو خاصے زمانے خاصو سپاسی حالو پیدا کہ دے دہ۔ ستا سو
قہ رائے دہ۔ تفصیلی بخت پرے وکری؟

8. چار بیتہ ہم لکہ کہ تپے۔ نیکی۔ لوبہ یا بدلے لو خالص اولسی صنف سخن
دے۔ او پہ دے کینے مشہور ملی واقعات۔ زاہرہ روایات نقشی۔ تاریخی
دا ستالونہ۔ کہ انبیاء و کرامو معجزے او کہ عشق و محبت قصے بیان شوی دی۔
دے قہرے پہ رنہرا کینے خونہ در بخت پرے وکری؟

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005

URDU, PAPER--II

TIME ALLOWED: 03 HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوٹ: کل پانچ سوالات کے جواب تحریر کیجئے۔ پہلا سوال لازمی ہے۔ باقی حصہ اول سے دو اور حصہ دوم میں سے دو سوالات کے جواب تحریر کیجئے۔ تمام سوالوں کے نمبر برابر ہیں۔

(لازمی سوال)

مندرجہ ذیل سوالات کے دیئے ہوئے جوابات میں سے درست جواب تحریر کریں۔

- ۱۔ آموں کی تعریف میں مثنوی کس شاعر نے لکھی (غالب... میر)
- ۲۔ میر کی ایک مثنوی کا عنوان _____ ہے (خواب و خیال... خواب دو صال)
- ۳۔ بال جبریل کے ابتدائی صفحے پر صرف ایک شعر ہے جسے علامہ اقبال نے 'بھرتہری' سے منسوب کیا ہے یہ شاعر کس دور کا ہے (قبل از مسیح... انیسویں صدی)
- ۴۔ خاک بدہن میں خاکوں کی تعداد کتنی ہے (آٹھ... نو... دس)
- ۵۔ شب رفته میں نظمیں اور غزلیں کتنے عنوانات کے تحت لکھی گئی ہیں (تین... چار... پانچ)
- ۶۔ میر تقی میر کی شاعری کے کتنے دیوان ہیں۔ (دو... چار... چھ)
- ۷۔ حفیظ کے 'شاہنامہ' کی کتنی جلدیں ہیں (دو... تین... چار)
- ۸۔ سدس میں 'حالی' نے مسلمانوں کے _____ کا ذکر کیا ہے (مضی... مستقبل)
- ۹۔ 'سیر وادی سینا' فیض کا کونسا مجموعہ ہے (چوتھا... پانچواں... چھٹا)
- ۱۰۔ 'ہم اردو مزاج کے عہد پویشی میں جی رہے ہیں' کس کا قول ہے (ابن انشا... ڈاکٹر ظہیر فقیر پوری)
- ۱۱۔ 'سیر وادی سینا' میں فیض کی شاعری ۱۹۶۵ء سے _____ تک ہے (۱۹۶۷ء... ۱۹۶۸ء... ۱۹۷۱ء)
- ۱۲۔ احمد ندیم قاسمی کے افسانے _____ پس منظر کی عکاسی کرتے ہیں (دہلی... شہری... بلکی)
- ۱۳۔ 'منزل شب' کا تعلق کس صنف سے ہے (افسانے... خاکے... شاعری)
- ۱۴۔ فیض کی شاعری _____ شاعری ہے (عشقیہ... بلی... سماجی)
- ۱۵۔ 'چند ہم عصر' مشہور ادیبوں کے _____ ہیں (افسانے... خاکے... قصے)
- ۱۶۔ _____ کے کلام میں تصوف... فلسفہ اور سائنس بھی ہے (میر... فیض... غالب)
- ۱۷۔ _____ شاعر، افسانہ نگار اور نقاد (احمد ندیم قاسمی... مولوی عبدالحق... بانو قدسیہ)
- ۱۸۔ _____ بانگ درا کی نظم ہے (طلوع اسلام... خضر راہ... ساتی نامہ)
- ۱۹۔ مشتاق احمد پویشی کی طرز و مزاج کی کتب _____ ہیں (دو... تین... چار)
- ۲۰۔ دیوان غالب کی پہلی غزل کا مطلع تحریر کیجئے۔

www.maxpapers.com

صرف نوب اور جن کی تشریح کریں اور شاعر کا نام بھی تحریر کریں۔

(الف) کچھ نہیں سوچتا ہمیں اس بن

شوق نے ہم کو بے حواس کیا

صبح تک شمع سرکود جلتی رہی

کیا پتنگے نے التماس کیا

(ب) دردمنت کش دو اندہ ہوا

میں نذا چھا ہوا براندہ ہوا

جان دی، دی ہوئی اسی کی تھی

حق تو یہ ہے کہ حق ادا نہ ہوا

(ج) روش روش پہ ہیں نکت نشانِ گلاب کے پھول

حسینِ گلاب کے پھول ارغواںِ گلاب کے پھول

کس انہماک سے بیٹھی کشید کرتی ہے

عروسِ گل پہ قبائے جہاں گلاب کے پھول

سوال نمبر ۳۔ 'سردادی سینا' کے حوالے سے فیض کی شاعرانہ خوبیوں کا جائزہ لیجئے۔

یا

'منزلِ شب' کے حوالے سے مختصر صدیقی کی شاعری پر تبصرہ کیجئے۔

سوال نمبر ۴۔ ناصر کاظمی کی شاعری میں ہجرت اہم موضوع ہے۔ جائزہ لیجئے۔

یا

شبِ رفتہ کی نظمیں ایک منفرد انداز رکھتی ہیں، وضاحت کیجئے۔

(حصہ دوم)

سوال نمبر ۵۔ سیاق و سباق کے حوالے سے کسی ایک اقتباس کی تشریح کیجئے۔

(الف) 'اس نے پارک میں لیٹے لیٹے ہزاروں بار سوچا اور اپنی جگہ پر کسسا یا۔ اس کی بے خواب آنکھیں جل رہی تھیں اور وہ بڑی دیر سے پشت پر

لیٹا تا ریک چھت کو گھور رہا تھا، نصف رات کے بعد نیند آئی شروع ہوئی اور ایک شدید تر کرناک کیفیت اس پر طاری ہو گئی روزانہ رات کو

اسی طرح ہوتا نیند آتی مگر وہ سونہ سکتا۔ بخاری کی طرح جلتا ہوا خمار اس کی آنکھوں میں بھر جاتا جو آہستہ آہستہ اس کے سارے جسم کو گرفت میں لے لیتا

(ب) 'پروفیسر کی بوکلا ہٹ سے ان کی عظیم ذمے داریوں کا اندازہ ہوتا تھا اور ان عظیم صلاحیتوں کا بھی جن کے بغیر وہ بخوبی گزارہ کر رہے تھے۔

حواسِ تخیل، زبانِ کجھوی، لب و لہجہ اکھڑا اکھڑا، اور بات بھی کچھ ایسی ہی تھی۔ غور تو فرمائیے ابھی ملتان کے سوداگر چرم دیشم کے ساتھ

اس پر شرط بدی جا رہی تھی کہ حاجیوں کے پہلے جہاز کی داہسی پر تیز ابلی سونے کا بھاؤ کتنا گرے گا'

سوال نمبر ۶۔ طویل فلسفیانہ بحثوں نے 'اداس نسلیں' کے مجموعی تاثر کو محروم کیا ہے۔ تائید یا تردید میں اظہار خیال کیجئے۔

یا

خاکم بدہن کا مزاج ایک تہذیبی ذائقہ رکھتا ہے۔ وضاحت کیجئے۔

سوال نمبر ۷۔ راجہ گدھ میں حلال و حرام کا جو تصور پیش کیا گیا ہے آپ اس سے کس حد تک متفق ہیں۔ تبصرہ کیجئے۔

یا

'چند ہم عصر' کی تحریریں مشاہدے اور اسلوب کا حسین امتزاج ہیں۔ وضاحت کیجئے۔

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005
PERSIAN, PAPER-II

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

NOTE: Answer must be written in English or Urdu except where specified in the question paper. Write clearly.

سوال نمبر ۱۔ از برای زیر دو جز در زبان اردو یا انگلیسی شرح دهید۔

(الف) بی ادب تہانہ خود را داشت بد

بلکہ آتش در ہمد آفاق زد

ماندہ از آسمان در می رسید

بی شراعت و بی گفت و شنید

در میان تو م سوسنی چند کس

بی ادب گفتند گویر و عدس

منقطع شد خوان و نان از آسمان

ماند رخ و تیل و داسمان

باز بیسی چون شفاعت کرد حق

خوان فرستاد و غنیمت بر طبق

سر اداوت ما و آسمان حضرت دوست

کہ ہر چہ بر سر ما میر و اداوت اوست

نظیر دوست ندیدم اگر چہ از مدومہر

نہادم آئینہ ہادر مقابل رخ دوست

زبان ناطقہ در وصف شوق نالان است

چہ جای گلک بریدہ زبان بیہودہ گواست

صبا ز حال دل تنگ ما چہ شرح دہد

کہ چون رخ در قہای غمچہ تو بر توست

نہ من سیوکش این دیر رند سوزم و بس

بس اسرا کہ در این کار خانہ سنگ و سوست

(ج) نفس تو مثل شتر خود پرور است

خود پرست و خود سوار و خود سر است

مرد شو آور ز مام او بکف

تا شوی گوہر اگر باشی خرف

ہر کہ بر خود نیست فرمائش روان

می شود فرمان پذیر از دیگران

طرح تمیر تو از گل ریختند

با محبت خوف را آستینند

خوف دنیا خوف عقلی خوف جان

خوف آلام زمین و آسمان

PERSIAN, PAPER-II

سوال نمبر ۲۔

یکی از اجزای ذیل را بزبان اردو یا انگلیسی ترجمہ کنید۔

(الف) زن درویشی حامله بود۔ مدت حمل بسر آورد۔ و در ولادت را همه عمر فرزند نیامده بود۔ گفت اگر خداوند تعالی مرا پسری بخشد جزین خرقه که پوشیده ام هر چه در ملک من است اینها در رویشان کنم۔ اتفاقاً پسر آورد۔ سفره درویشان بموجب شرط نهاد۔ پس از چند سال از سفر شام باز آمدیم به محلت آن درویش برگزیده و از چگونگی حاش خبر پرسیدیم۔ گفتند بزندان شکر درست گفتم سبب چیست۔ گفتند پسرش خردورده و عمر بدورده و خون کی ریخته و از میان گریخته۔ پدر را بعلت وی سلسله نائی است و بندگان برایی گفتم این بلای راوی، حاجت از خدای عزوجل خواست است۔

زنان باردارای مردھشیار

اگر دقت ولادت مارزایند

از آن بہتر بنزدیک خردمند

کہ فرزندان ناھموار زایند۔

(ب) و بدان ای پسر! کہ درین کتاب بچند جای سخن در قناعت گفتم و بار دیگر تکرار میکنم۔ کہ اگر خواهی تا مادام دلنگ نباشی۔ قانع باش و حدود مہاش تا ہمیشہ وقت تو خوش بود کہ اصل نمانی حسد بود۔ و بدان کہ تاثیر فلک، پیوسته نیک و بد بہ مردم میرسد۔ استاد گفتی کہ مردم باید پیوسته پیش فلک گردن کشیدہ و در دودھان با کردہ تا اگر صمی اسد گردن بگیرد و اگر تمہ بدھان۔ کہ تاثیر فلک ازین دو بیرون نیست و چون طریق بہر دست گرفتنی و قناعت عادت کردی تن آزادہ تو بندہ کس نباشد و طبع را در دل خود جای ندہ و بر آن جملہ کہ ترا اتفاق افتادہ است بہ نیک و بدھی راضی باش و بدانکہ آوی از هر طائفہ کہ هست و ہمہ بندہ یک خداونداند۔ و ہمہ فرزندان آدم اند۔ یکی از یکی کمتر بسبب نیاز و طبع است۔

سوال نمبر ۳۔

یکی از موضوعات زیر را بزبان فارسی مرقوم فرمایید۔

- الف۔ ارزش تاریخی و ادبی تصنیف سوناتا فرنی
ب۔ تصوف در شعر و ادب فارسی
ج۔ عہد غزنوی عہد درخشان شعر و ادب فارسی

سوال نمبر ۴۔

در بارہ یکی از موضوعات زیر مقالہ ای بزبان فارسی بنویسید۔

- الف۔ مقام و مرتبہ اقبال در بین شاعران ایران۔ ب۔ شعر و سخن امیر خسرو۔
ج۔ شعر و مقام ادبی میرزا غالب۔

سوال نمبر ۵۔

پرسش های زیر را جواب مختصر مرقوم فرمایید۔

- ۱۔ اسم قدیم ترین لغت چیست و نویسنده کیست؟
- ۲۔ مؤلف کلیله و دمنه چیست و کلام زبان است؟
- ۳۔ قابوس نامه چند باب دارد؟
- ۴۔ اسم کتاب معروف فرید الدین را نام ببرید۔
- ۵۔ بیشتر کتابهای پہلوی در بارہ تعلیمات کدام مذہب است۔
- ۶۔ در مضامین ابوالواس شعر فارسی کیست؟
- ۷۔ اسم آن کتاب معروف چیست کہ از سلسلہ کتب پہلوی ترجمہ شد؟
- ۸۔ وندتیسیر کدام کتاب است؟
- ۹۔ نخستین دیوان در ادبیات فارسی از کیست؟
- ۱۰۔ در عہد اشکانی و ساسانی زبان رکی ایران چه بود؟
- ۱۱۔ بنیان گذار مذہب آتش پرست کیست؟
- ۱۲۔ فارسی میانه کدام زبان را گویند؟
- ۱۳۔ بنیان گذار مذہب آتش پرست کیست؟
- ۱۴۔ کتاب مقدس آتش پرستان کدام است؟
- ۱۵۔ ظلیل اللہ ظیلی از کدام کشور است؟
- ۱۶۔ غالب در شعر فارسی پیرو کدام یکی بوده است؟
- ۱۷۔ نویسنده 'فصوص الحکم' کیست؟
- ۱۸۔ اقبال پیام مشرق را از کدام شاعر آلمانی اثر گرفته نوشت؟
- ۱۹۔ امیر خسرو چند دیوان غزلیات دارد؟ نام ببرید۔
- ۲۰۔ در جواب گلستان سعدی، مولانا جامی کتابی نوشت اسم آن کتاب چیست؟
